

การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์
จังหวัดชัยภูมิ

The development of reading comprehension abilities with the Panorama
technique For Prathomsuksa 4 students, Ban Khonsawan School,
Chaiyaphum Province

อารีญา พิมพ์¹, อรอนนุท ธรรมจักร²
Areeya Pimpa¹, Ornanoot Thammajak²

Received: 21 March 2023, Revised: 25 May 2023, Accepted: 3 November 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา 2) เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา 2) แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นแบบ ทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ตัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ ค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการของไลเวท การหาความเชื่อมั่นของแบบประเมินความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) สถิติที่ใช้หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและความสามารถในการอ่านจับใจความระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ใช้สูตร t-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา มีค่าเท่ากับ 81.36 /82.27 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ความสามารถด้านการอ่านจับใจความด้วยแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคพาโนรามา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งมีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาพรวม ($\bar{X}$ = 3.25, S.D. = 0.18) อยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาความสามารถอ่าน, การอ่านจับใจความสำคัญ, วิธีการสอนแบบพาโนรามา

ABSTRACT

This research aimed to: 1) assess the efficiency of learning management plans in Prathomsuksa 4 Students' reading comprehension abilities, learning by the learning management plans with the Panorama technique, 2) study Prathomsuksa 4 Students' reading comprehension abilities, learning by the learning management plans with the Panorama technique, and 3) compare Prathomsuksa 4 Students' learning achievement before and after learning by the learning management plans with the Panorama technique. The sample group of this research included 22 Prathom 4 Students in Semester 1, 2022 Academic Year, in Ban Khonsawan School, Khonsawn Sub-district, Khonsawan District, Chaiyaphum Province under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1, derived from the simple random sampling technique. The research instruments contained: 1) the learning management plans in reading comprehension abilities with the Panorama technique, 2) the reading comprehension ability test, 3) the learning achievement test for Prathomsuksa 4 Students, Thai Language Learning Area with four-choice test in 30 items. The statistics for this research covered the basic statistics, including the percentage and mean. The statistics for assessing the instrument quality were the content validity of the reading comprehension ability test, and the congruence index between the test and its objectives. The reliability value of the learning achievement test in the whole paper was assessed by Lovett's technique, and the reliability of the reading comprehension ability test was assessed by Cronbach's co-efficient alpha. Finally, the statistics for assessing the learning management plans and comparing the learning achievement in reading comprehension ability between before and after learning were calculated by the t-test formula.

The research findings showed that: 1) the efficiency of the learning management plans for develop reading comprehension with the Panorama technique implied 81.36/82.27, correlated with the 80/80 setting criterion, 2) Prathomsuksa 4 Students' reading comprehension abilities from the learning management plans with the Panorama technique illustrated in upper 'good' level with the overall score of reading comprehension abilities of in the best level ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.18). Also, the mean score of asking questions revealed in the best level ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.18),

KEYWORDS: reading ability development, reading comprehension, Panorama teaching , technique

¹ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อีเมล 621506230@cpru.ac.th

² อาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อีเมล omanoot@cpru.ac.th

บทนำ

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ความเป็นปึกแผ่นของคนในสังคมไทย เมื่อเราต้องการถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก และความต้องการเราก็จะใช้ภาษาสื่อความหมายไปสู่ผู้อื่นด้วยการพูด และการเขียน รวมทั้งใช้ภาษาทำความเข้าใจเรื่องราว ความคิด ความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่นด้วยการฟัง การอ่าน และการดู นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทั้งในด้านความรู้ และด้านประสบการณ์ที่มีคุณค่าของบรรพบุรุษ โดยใช้ภาษาในการบันทึก เพื่อบอกเล่าเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ สืบต่อกันมาในแต่ละสมัย เพื่อให้คนรุ่นหลังได้อ่านศึกษาเพื่อหาความรู้ และสิ่งที่มีประโยชน์จากการได้อ่านสิ่งที่ถูกบันทึกไว้ ทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการเรียนภาษาไทย เพราะทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้ และยังมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของคนในยุคปัจจุบันที่ต้องอาศัยทักษะการอ่านจึงจะทำให้คนในสังคมสามารถเข้าใจและสื่อสารกันได้ ดังนั้นคนเราจึงจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถในการอ่าน กล่าวคือต้องสามารถอ่านได้อย่างรวดเร็ว อ่านได้อย่างถูกต้อง อ่านได้คล่องแคล่ว และสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ และติดตามเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลง ความเจริญก้าวหน้าทางสังคม รวมทั้งการติดตามข้อมูลข่าวสารได้ทัน ทักษะการอ่านจึงเป็นการเรียนรู้ที่มีความสำคัญ ผู้ที่อ่านมากก็ย่อมมีความรู้มาก ผู้มีประสิทธิภาพในการอ่านสูง จึงจะได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์ และความบันเทิง ซึ่งสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ การอ่านจับใจความเป็นสิ่งที่มีความจำเป็น และมีความสำคัญต่อการนำไปปรับใช้ในการเรียนรู้ทุกสาขาวิชา

ด้วยความสำคัญของภาษาไทยดังกล่าว หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวเกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยว่า ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องมีการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาหาความรู้ และการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่สามารถทำให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในชีวิตได้ เมื่อผู้อ่านอ่านมากๆ จะทำให้ผู้อ่านมีความรู้มาก มีความคิดที่กว้างไกลยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาพัฒนาตนเองได้ ช่วยให้รู้เท่าทันเหตุการณ์ ช่วยให้มีความเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น ช่วยในการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ได้ และช่วยให้เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมได้ ผู้ที่มีทักษะด้านการอ่านที่ดี จะได้รับประโยชน์จากการอ่านในหลากหลายด้าน ทั้งในด้านการเรียน และด้านการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นกล่าวได้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิต เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้ ความสนุกสนาน เพื่อใช้ในการพัฒนาตนเอง ซึ่งสามารถนำความรู้ ข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านไปเป็นแนวทางในการศึกษาหาความรู้ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งทักษะการอ่านจะต้องมีการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จึงจะสามารถพัฒนาทักษะด้านการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจับใจความสำคัญ เมื่อผู้อ่านอ่านเนื้อเรื่องแล้วต้องสามารถจับใจความสำคัญ ขยายความ ตีความ แปลความ วิเคราะห์ และประเมินคุณค่าของเรื่องที่ได้ และการที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพในทักษะการอ่านดังที่กล่าวได้ ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญอันเป็นพื้นฐานของการอ่าน และได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง จึงจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้มีประสิทธิภาพ (ศรีวรรณ ศรีสวัสดิ์, 2559)

ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นทักษะการอ่านเพื่อสร้างความรู้ ความคิด ความเข้าใจในเนื้อเรื่องตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียน โดยผู้อ่านหรือผู้รับสารสามารถเข้าใจ และจับประเด็นสำคัญของเนื้อเรื่องแต่ละย่อหน้าได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นได้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาให้นักเรียนควรได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ เพื่อให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่านมีทักษะใน

การอ่านจับใจความ และที่สำคัญ อันเป็นแก่นของเรื่องหรือหัวใจหลักของเรื่องของผู้เขียนมุ่งให้ผู้อ่านทราบในสาระ ในอดีต หรือแนวทางการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น นิทาน วรรณคดี ตำนาน บทโฆษณา สารคดี ข่าวสาร เรื่องสั้น และบทความ เป็นต้น สุปรานี พัดทอง (2559) การจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมทักษะและแก้ไขปัญหาในการอ่านจับใจความสำคัญจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องสร้าง ครูผู้สอนต้องตระหนักถึงและให้ความสำคัญหาเทคนิคกระบวนการเพื่อฝึกฝน ให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้แล้วสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

จากการสังเกตตลอดระยะเวลาที่ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าผู้เรียนจำนวนมากมีปัญหาในการอ่านจับใจความ ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาความคิดนำไปสู่การค้นหาคำตอบ และลงข้อสรุป จึงต้องเร่งดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน สามารถทำได้หลายวิธี และแนวทางหนึ่งคือ การใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ พาโนราม่า (PANORAMA) ซึ่งเป็นเทคนิคการสอนอ่าน ที่ Edwards (1973, อ้างถึงใน อัญมณี พันสุภัก, 2556) เป็นผู้คิดพัฒนาขึ้นมาจากเทคนิคการสอนอ่านหลายๆ แบบเพื่อใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถอ่านข้อความจำนวนมาก เก็บข้อความต่างๆ อย่างมีระบบและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมี 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียม (Preportion Stage) ประกอบไปด้วย การกำหนดจุดหมาย (P = Purpose) การปรับความเร็ว (A = Adapting rate to material) ความจำเป็นในการตั้งคำถาม (N = Need to pose questions) 2) ขั้นการอ่าน (Intermediate Stage) ประกอบด้วย การสำรวจ (O = Overview) การคิดตาม (R = Read and Relate) การจดบันทึก (A = Annotate) นักเรียนบันทึกสิ่งที่น่าสนใจในหนังสือหรือสมุดบันทึก ซึ่งอาจเป็นการใช้เครื่องหมายหรือข้อความก็ได้เพื่อเป็นการช่วยความจำ และ 3) ขั้นสรุป (Concluding Stage) ประกอบด้วย การจำ (M = Memorize) และการประเมินผล (A = Assess) การสอนอ่านแบบ PANORAMA จึงเป็นเทคนิคการสอนอ่านที่มีขั้นตอนกระบวนการที่เป็นระบบ มีการกำหนดจุดหมาย การอ่านโดยสังเกตลักษณะข้อความที่อ่าน การสำรวจ การคิดตาม การจดบันทึก การจำ และการประเมินผล จึงเป็นการสอนที่เหมาะสมกับการอ่านเป็นอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคพาโนราม่าของเอ็ดเวิร์ด (Edwards, 1973) เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ ซึ่งหวังว่าการใช้เทคนิคพาโนราม่าจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการอ่านจับใจความควบคู่กับการพัฒนาการอ่านได้อย่างรอบด้าน อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพต่อไป

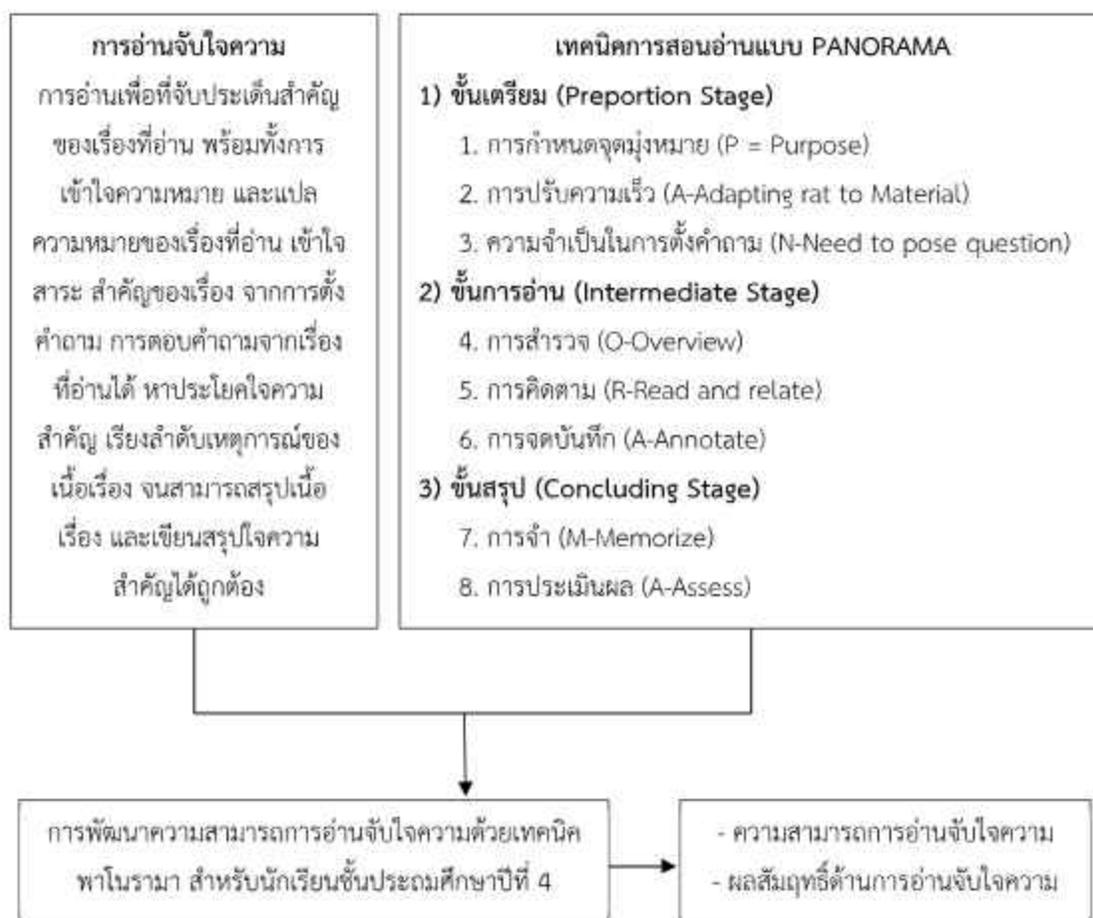
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนราม่า
2. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนราม่า
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนราม่า

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์ มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ อยู่ในระดับดีขึ้น
3. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนบ้านจอก (คอนสวรรค์วิทยากร) โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์ โรงเรียนปูด่างศึกษาลัย โรงเรียนบ้านหนองโก โรงเรียนบ้านนาเสียวหนองชาติ และโรงเรียนบ้านหนองทอน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์ ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

2. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา

เนื้อหาที่นำมาสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับระดับชั้นของผู้เรียน โดยเลือกวรรณกรรม 6 ประเภท คือ นิทาน บทความ ข่าว โฆษณา สารคดี และเรื่องสั้น จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง

3. ระยะเวลาในการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการ 2 ภาคการศึกษา โดยแบ่งเป็นระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยการดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

ระยะที่ 2 ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อหาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการดำเนินการในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

4. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

4.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

4.1.1 การจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

4.2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

4.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (One Group Pre-test Post-test Designs) มีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว ซึ่งมีแผนแบบของการวิจัย (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ดังนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบการทดลอง

กลุ่ม	Pre-test (การทดสอบก่อนเรียน)	การทดลอง	Post-test (การทดสอบหลังเรียน)
ทดลอง	T ₁	X	T ₂

T₁ หมายถึง การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test)

X หมายถึง การทดลอง

T₂ หมายถึง การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test)

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความ ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ

1.2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความ ที่สร้างขึ้นประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและบันทึกคะแนนจากชุดฝึกทักษะในแต่ละแผนการสอน และหาค่าคะแนนการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

1.3 ทดสอบหลังเรียน (Post-Test) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบคำถามเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียนเพียงแต่เปลี่ยนเนื้อหาให้ใกล้เคียงกันและมีการสลับข้อคำถาม นำผลการตรวจให้คะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามาเรื่อง การอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเลือกวรรณกรรม 6 ประเภท คือ นิทาน บทความ ข่าว โฆษณา สารคดี และเรื่องสั้น รวมทั้งหมดจำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 12 ชั่วโมง การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนประกอบไปด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล บันทึกผลหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 4.76 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2.2 แบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยนำความรู้ที่ได้จากศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ มาสร้างแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคพาโนรามาแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียน 5 ด้าน คือ ด้านการตั้งคำถาม ด้านการตอบคำถาม ด้านการบันทึกความรู้จากการอ่าน ด้านเขียนสรุปใจความสำคัญ และด้านการประเมินค่า แบบวัด

ความสามารถการอ่านจับใจความการเรียนรู้รูปแบบพหุโนรามา เป็นการให้คะแนนในลักษณะรูบิคสกอร์ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ช่วง คือ 4 = ดีมาก 3 = ดี 2 = พอใช้ และ 1 = ปรับปรุง โดยนำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคพหุโนรามาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ จากนั้นนำแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความไปทดสอบคุณภาพเครื่องมือ 2 ส่วน คือ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น มีค่าเฉลี่ยของคะแนนประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญ เท่ากับ 3.60 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.52 และมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความสามารถการอ่านจับใจความโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถ ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (สมปัติ ห้ายเรือคำ, 2551) ปรากฏว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.938

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้และวัดชี้วัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ผลการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย 6 ด้านสำหรับ ได้แก่ 1) ด้านความรู้ ความจำ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการนำไปใช้ 4) ด้านการวิเคราะห์ 5) ด้านสังเคราะห์ 6) ประเมินค่า เพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน โดยเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ผลการประเมินดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยงคำนวณด้วยสูตรของโลเวท Lovett Method ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8276

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80 โดยประเมินจากพฤติกรรมระหว่างเรียนและการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียน (E1) และการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (E2)

2. การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคพหุโนรามาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ผู้วิจัยกระทำ โดยอาศัยเกณฑ์ความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 3.01-4.00 หมายถึง มีความสามารถระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 2.01-3.00 หมายถึง มีความสามารถระดับดี

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 1.01-2.00 หมายถึง มีความสามารถระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน 0.01-1.00 หมายถึง มีความสามารถระดับควรปรับปรุง

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพหุโนรามา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยทดสอบค่าสถิติ t-test กำหนดค่าสถิติ t ระดับนัยสำคัญ .01

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.36/82.27 แสดงให้เห็นว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

N	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E ₁)			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E ₂)		
	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	E ₁	คะแนนเต็ม หลังเรียน	คะแนนรวม หลังเรียน	E ₂
22	120	2148	81.36	30	543	82.27

2. ความสามารถด้านการอ่านจับใจความด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคพาโนรามา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีขึ้นไป มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาพรวม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.18) อยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบด้านการตั้งคำถาม อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.18) อยู่ในระดับดีมาก ด้านการตอบคำถามมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.21) อยู่ในระดับดีมาก ด้านการบันทึกความรู้จากการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.24) อยู่ในระดับดีมาก ด้านเขียนสรุปใจความสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.11) อยู่ในระดับดี และด้านการประเมินค่ามีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.76$, S.D. = 0.19) อยู่ในระดับดี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสามารถการอ่านจับใจความ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 ชุด

การพัฒนา ความสามารถ การอ่านจับใจความ ตามแผนการเรียนรู้	ความสามารถการอ่านจับใจความ					$\bar{X}$
	ด้านการ ตั้งคำถาม	ด้านการตอบ คำถาม	ด้านการบันทึก ความรู้จาก การอ่าน	ด้านการเขียน สรุปใจความ สำคัญ	ด้านการ ประเมินค่า	
แผนการเรียนรู้ที่ 1	3.18	3.59	3.00	2.64	2.34	2.95
แผนการเรียนรู้ที่ 2	3.50	3.72	3.18	2.81	2.59	3.16
แผนการเรียนรู้ที่ 3	3.50	3.81	3.36	2.81	2.90	3.28
แผนการเรียนรู้ที่ 4	3.40	3.68	3.31	3.04	2.86	3.26
แผนการเรียนรู้ที่ 5	3.68	3.86	3.50	3.00	2.90	3.39
แผนการเรียนรู้ที่ 6	3.68	3.90	3.59	3.18	3.00	3.47

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนา ความสามารถ การอ่านจับใจความ ตามแผนการเรียนรู้	ความสามารถการอ่านจับใจความ					$\bar{X}$
	ด้านการ ตั้งคำถาม	ด้านการตอบ คำถาม	ด้านการบันทึก ความรู้จาก การอ่าน	ด้านการเขียน สรุปใจความ สำคัญ	ด้านการ ประเมินค่า	
$\bar{X}$	3.49	3.76	3.32	2.91	2.76	3.25
S.D.	0.18	0.21	0.24	0.11	0.19	0.18
แปลผล	ดีมาก	ดีมาก	ดีมาก	ดี	ดี	ดีมาก

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ($\bar{X} = 24.68$, S.D.= 1.49) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 17.59$, S.D.= 2.86) โดยมีค่าสถิติทดสอบ t-test เท่ากับ 16.26 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตารางแสดงค่าการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

การทดลอง	N	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				
		$\bar{X}$	S.D.	Df	t	Sig.
ก่อนเรียน	22	17.59	2.86	21	16.26	.000*
หลังเรียน	22	24.68	1.49			

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยออกมาได้ทั้งหมด 3 ด้านดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.36/82.27 แสดงให้เห็นว่า มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 ทั้งนี้ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น ได้ดำเนินการตามขั้นตอนอย่างมีระบบ โดยศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง/ตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ศึกษาแนวการจัดกิจกรรม

การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำมาประยุกต์ใช้เป็นขั้นตอนการสอนอ่านจับใจความด้วยเทคนิคพาโนรามา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความที่ดีขึ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถอ่านข้อความจำนวนมาก เก็บข้อความต่างๆ อย่างมีระบบ และนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคพาโนรามา นั้นทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการสอนแบบ PANORAMA สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมการสอนอ่านที่ทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการเรียนรู้ ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนที่ผู้เรียนเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง โดยมีผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่าน และเป็นผู้ให้คำแนะนำ รายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดทั้งคาบเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะฝึกตนเอง อีกทั้งการนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิจัย เพื่อตรวจสอบเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิจัยเสนอแนะ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกประเด็น มีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.58 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด จึงทำให้แผนการจัดการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิริวรรณ ชัยชนะพิระกุล (2564 : 57-61) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามาร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการออกแบบการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามาร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า แบบประเมินการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามาร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประกอบไปด้วย 58 แผนจำนวน 4 แผน ใช้เวลาเรียน 16 ชั่วโมง โดยการจัดการเรียนรู้มีเนื้อหาที่หลากหลายอยู่ในความสนใจของนักเรียน มีการลำดับกิจกรรมจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้จากแบบฝึกหัดด้วยตนเอง การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องทั้งจากคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามาร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ย 4.58 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.10 อยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.63/89.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมศรี ยาศิ (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนราม่าเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า ประสิทธิภาพของแผน การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนอ่านจับใจความแบบพาโนราม่าสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ทั้งหมด 10 แผน การจัดการเรียนรู้ มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 84.41/82.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ด้านการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนด้วยเทคนิคพาโนรามา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า มีคะแนนความสามารถด้านการอ่านจับใจความภาพรวม ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 0.18) อยู่ในระดับดีมาก โดยมีคะแนนความสามารถการอ่านจับใจความด้านการตอบคำถามมีคะแนนภาพรวม ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.21) อยู่ในระดับดีมาก ซึ่งมีผลรวมคะแนนสูงสุด รองลงมา คือ ความสามารถในการอ่านจับใจความด้านการตั้งคำถามมีคะแนนภาพรวม ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.18) อยู่ในระดับดีมาก ความสามารถในการอ่านจับใจความด้านการบันทึกความรู้จากการอ่านมีคะแนนภาพรวม ($\bar{X} = 3.32$, S.D. = 0.24) อยู่ในระดับดีมาก

ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการที่ผู้เรียนได้ฝึกตั้งคำถาม ตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน จดบันทึกประโยคสำคัญของข้อความ ทำให้ผู้เรียนสามารถสรุปใจความสำคัญของเรื่องได้ อีกทั้ง การเรียนรู้แบบ PANORAMA เป็นเทคนิคที่พัฒนาความสามารถด้านการอ่านโดยเฉพาะ มีความเป็นระบบ เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่านด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมและให้คำแนะนำ จึงเหมาะสำหรับการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ และผู้เรียนที่ได้เรียนรู้กิจกรรมการจัดการเรียนด้วยเทคนิคพาโนรามาซ้ำๆ หลายครั้ง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการของความสามารถการอ่านจับใจความดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของอัญญา สมเซาใหญ่ (2562) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบ PANORAMA กับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ พบว่า 1) ผลจากการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบ PANORAMA สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการสอนแบบ PANORAMA สามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี เป็นกิจกรรมการสอนอ่านที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่านละให้คำแนะนำรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดคาบเรียน หลังจากนั้นนักเรียนจะฝึกตนเอง 2) ความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากที่ได้รับการสอนแบบ PANORAMA สูงกว่าก่อนที่ได้รับการสอนแบบ PANORAMA อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นผลมาจากที่นักเรียนได้ฝึกการเรียนรู้แบบ PANORAMA ซ้ำๆ หลายครั้งจนเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ ส่งผลให้นำไปประยุกต์ใช้ในการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี ทำให้เมื่อนักเรียนได้รับเรียนรู้แบบ PANORAMA แล้วมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้มีคะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนถึง 8.18 คะแนน และสอดคล้องกับรุ่งทิพา ฉิมกุล (2562) ได้ศึกษาผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถ การอ่านจับใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระใคร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า 1) ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความสามารถในการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ด้านการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนด้วยแผนการจัดการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความ โดยการจัดการเรียนรู้อยู่ด้วยเทคนิคพาโนรามา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับขั้นตอน เป็นการสอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน มีโอกาสได้ฝึกฝนก่อนที่นักเรียนจะอ่านด้วยตนเองตามลำพัง นักเรียนได้ฝึกฝนซ้ำๆ หลายครั้งจนทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ ผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดกิจกรรมการอ่านและให้คำแนะนำรายละเอียดทุกขั้นตอนตลอดคาบเรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการอ่านได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริวรรณ ชัยชนะพิระกุล (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนแบบพาโนรามา ร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 13.63

และค่าเฉลี่ยหลังเรียน เท่ากับ 26.55 โดยหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งใช้วิธีการสอนอ่านแบบพาโนรามา ร่วมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชนนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้ เนื่องจากการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบพาโนรามาเป็นเครื่องมือในการสอนอ่านสามารถช่วยเสริมความรู้ให้นักเรียนมีความเข้าใจและพัฒนาทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะในแผนการจัดการเรียนรู้ได้มีแบบฝึกหัดซึ่งเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนฝึกฝนและทำซ้ำได้ด้วยตนเองประกอบกับแบบฝึกมีความน่าสนใจทั้งเนื้อหา และภาพประกอบรวมทั้งกิจกรรมในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ที่ไม่ยากเกินสำหรับนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนั้นการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบพาโนรามาจึงเป็นส่วนช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญได้ สอดคล้องกับงานวิจัย พนมวัลย์ แดงบุสดี (2556) ได้ศึกษาวิจัยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ พิมศรี ยาศี (2555) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยคีรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนก่อนและหลังเรียนโดยใช้วิธีสอนอ่านจับใจความแบบพาโนรามาในการพัฒนาการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยคีรีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ก่อนเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 11.44 คิดเป็นร้อยละ 34.33 สำหรับคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 24.67 คิดเป็นร้อยละ 82.22 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและมีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 11.90 คะแนน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 การจัดการเรียนการสอนแบบ PANORAMA เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่อง เพราะฉะนั้นครูผู้สอนควรกระตุ้นให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการคิด อย่าปิดกั้นการตั้งคำถามและตอบคำถามของนักเรียน และการอ่านจับใจความจากงานเขียนประเภทต่างๆ ต้องใช้ระยะเวลาในการอ่านและวิเคราะห์เนื้อหา ดังนั้นควรเพิ่มชั่วโมงสอนในแต่ละเรื่องให้มากกว่า 1 ชั่วโมง เพราะจะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้มากยิ่งขึ้น

1.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนควรสังเกตและดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือนักเรียนอย่างทั่วถึง ใช้หลักการเสริมแรงโดยการชมเชยนักเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความพยายามกล้าแสดงความคิดเห็น

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรนำรูปแบบการสอนแบบ PANORAMA ไปใช้ศึกษากับตัวแปรอื่นๆ เช่น ความพึงพอใจในการที่ได้เรียนแบบ PANORAMA เจตคติในการเรียนภาษาไทย เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยการสอนแบบ PANORAMA ในระดับชั้นที่สูงขึ้นไปหรือระดับชั้นอื่นๆ เพื่อจะ
รู้ว่าการสอนแบบ PANORAMA เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชั้นใดมากที่สุด

2.3 ควรมีวิจัยการสอนแบบ PANORAMA ไปเปรียบกับวิธีการสอนแบบอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการสอน
แบบปกติ เพื่อจะได้เปรียบเทียบได้ว่าวิธีไหนดีที่สุด เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พนมวิทย์ แดงบุสดี. (2556). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทยด้วยเทคนิคการสอนแบบพาโนรามาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* (ปริญญาณิพนธ์ ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- พิมพ์ศรี ยาศี. (2555). *การพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนอ่านแบบพาโนรามาเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4* (ปริญญาณิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- รุ่งทิพา ฉิมกุล. (2562). *ผลการใช้วิธีสอนแบบพาโนรามาพร้อมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถการอ่านจับ
ใจความและการเขียนสรุปความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไทร จังหวัด
นครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 7(7), 56-72.*
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2554). *เอกสารประกอบการสอนวิชา 0506703 การพัฒนาการเรียนการสอน*. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศิววรรณ ศรีสวัสดิ์. (2559). *ทักษะทางภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- สมบัติ ห้ายเรือคำ. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กทม: ประสานการพิมพ์.
- สิริวรรณ ชัยชนะพิระกุล. (2564). *การพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนแบบ
พาโนรามาพร้อมกับหนังสือวรรณกรรมเยาวชนสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (ปริญญาณิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์, อุดรดิตต์.
- สุปรานี พัดทอง. (2559). *ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ*. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- อัญญา สมเขาใหญ่. (2562). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบ PANORAMA กับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ* (ปริญญาณิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- อัญชลี พันสุภัก. (2556). *ผลการสอนการอ่านภาษาอังกฤษด้วยวิธี PANORAMA ร่วมกับเทคนิค KWL-PLUS ที่มี
ผลต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*
(ปริญญาณิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- Edward, Peter. (1973). PANORAMA : A Study Technique. *Journal of Reading*, 17(2), 132-135.